

ΠΕΤΡΟΣ
ΜΑΡΤΙΝΙΔΗΣ

17 ΩΡΕΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ

Πεζογραφία

- ΚΑΤΑ ΣΥΡΡΟΗΝ, μυθιστόρημα, Νεφέλη, Αθήνα 1998
ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΥΡΚΑΪΑΣ, μυθιστόρημα, Νεφέλη, Αθήνα 1999
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΜΝΗΜΗΣ, μυθιστόρημα, Νεφέλη, Αθήνα 2001
ΔΕΥΤΕΡΗ ΦΟΡΑ ΝΕΚΡΟΣ, μυθιστόρημα, Νεφέλη, Αθήνα 2002
ΜΟΙΡΑΙΟΙ ΑΝΤΙΚΑΤΟΠΤΡΙΣΜΟΙ, μυθιστόρημα, Νεφέλη, Αθήνα
2003 και 2010
Η ΕΛΠΙΔΑ ΠΕΘΑΙΝΕΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ, μυθιστόρημα, Νεφέλη,
Αθήνα 2005
Ο ΘΕΟΣ ΦΥΛΑΕΙ ΤΟΥΣ ΑΘΕΟΥΣ, μυθιστόρημα, Νεφέλη, Αθήνα 2006
ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ, μυθιστόρημα, Νεφέλη, Αθήνα 2011
ΑΠΟ ΑΛΛΟΘΙ ΣΕ ΑΛΛΟΘΙ, διηγήματα, Νεφέλη, Αθήνα 2013
ΣΥΡΡΙΖΑ, μυθιστόρημα, Νεφέλη, Αθήνα 2014

Μελέτες

- ΣΥΝΗΓΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ, Πολύτυπο, Αθήνα 1982,
επανεκδοση Υποδομή, Αθήνα 1994
ΟΙ ΛΕΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ
ΣΚΕΨΗ, Σμίλη, Αθήνα 1990
ΚΟΜΙΚΣ: ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΓΗΣΗΣ,
ΑΣΕ Α.Ε., Θεσσαλονίκη 1990
Η ΨΗΛΗ ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΑΠΕΛΠΙΣΙΑΣ: ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΣΟΒΙΤΗ
ΤΟΥ ΑΡΚΑ, Ύψιλον, Αθήνα 1992
ΜΕΣΙΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΟΡΑΤΟΥ: ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗΣ
ΣΤΗΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ, Νεφέλη, Αθήνα 1997
ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ, Νεφέλη, Αθήνα 1999,
βραβείο της Ένωσης Κριτικών Θεάτρου το 2000
ΠΩΣ ΠΑΝΕ ΣΤΟΝ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟ ΤΟΥ ΑΡΚΑ: ΑΝΑΤΡΕΧΟΝΤΑΣ ΣΤΗΝ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΓΕΛΙΟΥ, Ύψιλον, Αθήνα 2007
ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑ: Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΚΡΙΤΙΚΟΥ
ΣΤΟΧΑΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ, Νεφέλη, Αθήνα 2011

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΡΤΙΝΙΔΗΣ

17 ΩΡΕΣ

Μυθιστόρημα

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

1η ώρα

Θυμήσου – σκέψου – γράφε.

Η έκρηξη τους ένωσε όλους, οριστικά. Έγιναν τα «πέντε μοιραία θύματα» όταν κομματιάστηκε το τοξωτό, σαν τροχιά τσικλητήρειου άλματος, γεφυράκι μεταξύ Ροτόντας και Εθνικής Αμύνης. Θραύσματα μετάλλων και σανιδιών εκτοξεύτηκαν σε κάθε κατεύθυνση. Αν δεν είχαμε μέσα Ιουλίου, με το ΑΠΘ κλειστό και τα μεσάνυχτα περασμένα, τα θύματα θα ήταν πολύ περισσότερα. Ακόμα κι έτσι, ήταν ήδη πολλά και πολύ άτυχα.

Θα είχα γίνει το έκτο θύμα αν βάδιζα γρηγορότερα. Βρισκόμουν στα είκοσι μέτρα όταν συνέβη. Με έσωσε το περίπτερο, ανάμεσα στη θέση μου και στο σημείο της έκρηξης. Ούτε ένα θραύσμα δεν με τραυμάτισε, δεν με έπιασε καν το ωστικό κύμα. Για τους πέντε ίσχυσε το εντελώς αντίθετο. Αχρωτηριασμένα

μέλη και αίμα παντού. Στο πλακόστρωτο, στα ερείπια του βυζαντινού τείχους που διασχέλιζε η μικρή πεζογέφυρα, στα χόρτα του πάρκου, ως τα καταστήματα της οδού Μελενίκου. Εικόνα Συρίας στη Θεσσαλονίκη. Εικόνα που με ξυπνούσε τις επόμενες νύχτες, εικόνα που ζωντανεύει πάλι στον νου μου όσο συντάσσω αυτές τις αράδες και αγωνίζομαι να βρω μια άκρη ως προς το τι διάβολο συμβαίνει. Έχοντας λίγες μόνο ώρες για να σώσω μια ζωή – όχι τη δική μου.

Το πρώτο θύμα που αντίκρισα, ανάσκελα στα λίγα μέτρα από το περίπτερο, ήταν κάποιος εύσωμος με μουστάκι. Τον πλησίασα, με τη σκόνη να κατακάθεται γύρω και τον φόβο μίας ακόμα έκρηξης. Ένα σίδερο είχε διαπεράσει το κρανίο του. Φτυστή η εικόνα εκείνου του εργάτη σιδηροδρόμων –του Φινέας Γκέιτς– τον οποίο τρύπησε μια σιδερόβεργα από το σαγόνι ως την κορυφή του μετωπιαίου οστού. Το ατύχημα έγινε το 1849, τη χρονιά που κυκλοφορούσε το *Κομμουνιστικό Μανιφέστο*, και αργότερα ενέπνευσε τις λοβοτομές, καθώς ο Γκέιτς επέζησε χωρίς μετωπιαίο λοβό μα και χωρίς ενδιαφέρον για το μέλλον. Το «αύριο» δεν σήμαινε πλέον τίποτα γι' αυτόν. Το όνομα και η φωτογραφία του, με τη σιδερόβεργα στο χέρι, κοσμούν το διαδίκτυο. Δεν ξέρω αν τα σκέφτηκα όλα αυτά με την πρώτη ματιά. Σίγουρα τα σκέφτηκα μετά. Εκείνη την ώρα μέτρησε το ότι ο

άντρας ήταν σίγουρα νεκρός, με ένα μέρος του εγκεφάλου του χυμένο εκτός κρανίου. Δεν είχε την «τύχη» του Γκείτζ.

Προχώρησα στον επόμενο. Πιο κοντά στην πεζογέφυρα, κορύφωνε τη φρίκη. Μια φέτα από τα στηρίγματα της χειρολαβής τον είχε πετύχει στον λαιμό. Το μέταλλο έκανε δουλειά γκιλοτίνας. Εικόνα από Γαλλική Επανάσταση – το κεφάλι του απείχε κάπου είκοσι εκατοστά από το μικροκαμωμένο κορμί του. Τον προσπέρασα γρήγορα, καθώς ένας τρίτος άντρας, μπρούμυτα δίπλα στο τείχος, έδινε σημεία ζωής. Μολονότι μπρος στις πικροδάφνες που κοσμούν την αρχή της γέφυρας, ούτε ακρωτηριασμένος έδειχνε ούτε εξείχαν μέταλλα από το κορμί του. Είχε όμως μια μεγάλη πληγή στο στήθος, όπως διαπίστωσα γυρίζοντάς τον. Οι κινήσεις του δεν ήταν παρά οι τελευταίοι σπασμοί. Όταν σήκωσα το βλέμμα από την πληγή προς το πρόσωπό του, τα μάτια του άρχιζαν ήδη να κοιτούν το υπερπέραν πίσω από ένα ζευγάρι ξύλινα γυαλιά. Παραδόξως, τα γυαλιά είχαν μείνει στη θέση τους, ενώ ένα περουκίни είχε κυλήσει παραδίπλα, σαν ψόφιο μαλλιαρό κατοικίδιο.

Σύμπτωση ή όχι, τα δύο γυναικεία κορμιά κείτονταν από την άλλη μεριά του τείχους, προς τη μεριά της Ροτόντας. Από την πρώτη, την πιο νέα, έλειπε το δεξί χέρι, το δεξί πόδι κι ένα κομμάτι από τη λεκάνη. Φορούσε παντελόνι, και το αριστερό της πόδι,

ελαφρά διπλωμένο, της έδινε μορφή ιππόκαμπου. Τα ακρωτηριασμένα μέλη κείτονταν δίπλα. Με το χέρι να εξακολουθεί να σφίγγει ένα κινητό, όπως διέκρινα με φρίκη. Η δεύτερη γυναίκα όμως, λίγο πιο πέρα, έδειχνε αρτιμελής και μου ένευε. Πλησίασα, προσπαθώντας να διώξω τη ναυτία μου από το προηγούμενο θέαμα. Μικρά θραύσματα την είχαν πληγώσει παντού, άφθονο αίμα μούσκευε το μακρύ της φόρεμα.

«Μη φοβάστε...» ψέλλισα. «Οι πρώτες βοήθειες δεν αργούν...» Ανοιγόκλεισε τα χείλη χωρίς ήχο. «Την κόρη μου...» κατάφερε τελικά να αρθρώσει. «Να βρεις την κόρη μου, την Ελένη. Την αγαπώ, πες της... Την αγαπώ, να ξέρει. Σ' το 'πα... σ' το 'πα». Το πρόσωπό της γινόταν κάτασπρο όσο το φόρεμα σκούραινε από το αίμα. «Ναι, μου το είπατε, μα μην καταβάλλεστε άλλο. Θα της το πείτε και η ίδια». Παρατήμουν αισιόδοξος. Δεν επρόκειτο να πει τίποτα σε κανέναν. Όταν άνοιξε πάλι το στόμα της, ήταν για να βγει ένας ρόγχος. Αίμα, σάλιο και η τελευταία της πνοή.

Φρίκη και φόβος – αυτά είναι τα κύρια συναισθήματα έκτοτε. Φρίκη για όσα είχα αντικρίσει, φόβος για το τι θα μπορούσα να έχω πάθει. Αλλά και φόβος μετά, για τις υποψίες της αστυνομίας σε βάρος μου. Υποψίες που εξακολουθούν, νομίζω, θεωρώντας με δράστη ή μέλος των δραστών εκτός από κρίσιμο

μάρτυρα. Γιατί δεν έσπευσα να τηλεφωνήσω, ρωτούσαν, παρά έμεινα να εξετάζω τους χτυπημένους; Σ' αυτή την κατάσταση με βρήκαν· αυτό δήλωσαν κι όσοι βγήκαν πρώτοι στα γύρω μπαλκόνια. Το ότι έσπευδα να βοηθήσω κάποιον, σίγουρος ότι άλλοι τηλεφωνούν την ίδια ώρα, δεν έπειθε. Πιο ενδιαφέρον, αστυνομικά, θα ήταν να ψάχνω τσέπες θυμάτων ή να πληροφορώ τους βομβιστές πότε να πυροδοτήσουν τα εκρηκτικά, ώστε να σκοτωθεί το πιο επιφανές θύμα – ο νέος διευθυντής της Ελληνικής Εταιρείας Αργύρου.

Υπήρχε μια λογική σ' αυτό. Ο διευθυντής ήταν εκείνος με τα γυαλιά και το περουνίκι, πολύ κοντά στη γέφυρα. Βέβαιο θύμα. Αναγκάστηκα να δώσω κατάθεση ξανά και ξανά τις δύο επόμενες μέρες. Ωστόσο, η είδηση έπαιξε πρώτη στα ΜΜΕ μόνο 24 ώρες. Την επόμενη νύχτα, 14 Ιουλίου, ήταν η επίθεση του τζιχαντιστή στη Νίκαια και τη μεθεπόμενη η απόπειρα στρατιωτικού πραξικοπήματος στην Τουρκία. Μπρος στους 65 νεκρούς της Γαλλίας και στους τουλάχιστον 260 της Τουρκίας, οι 5 της Θεσσαλονίκης πέρασαν σε δεύτερη μοίρα. Από την αστυνομία δέχτηκαν όσα είπα ή έτσι έδειξαν. Δεν με πίεσαν άλλο. Εφημερίδες, τηλεόραση και ιστοσελίδες ασχολήθηκαν με το αν είχε έρθει κι εδώ η ισλαμική τρομοκρατία ή ποιοι άλλοι και με τι στόχο προέβησαν σ' αυτό το χτύπημα στο συγκεκριμένο σημείο. Η

γκάμα των εικασιών ήταν ανεξάντλητη. Αδιαφόρησαν έτσι, πολύ γρήγορα, για τις συνθήκες της σωτηρίας μου.

Στο μεταξύ, όσο γίνονταν οι κηδείες των πέντε, εμφανίστηκαν παντού τα ονόματα και οι φωτογραφίες τους. Νικόλαος Κουλάκης, ετών 60, καθηγητής φυσικής στο ΑΠΘ, εκείνος με τη σιδερόβεργα στο κρανίο. Είχε μείνει ως αργά στο γραφείο του. Ο καρτομημένος ήταν ένας δερματολόγος-αφροδισιολόγος. Παντελής Κοντός, ετών 68, συχνά έφευγε αργά από το ιατρείο του δίπλα στην Καμάρα. Ο διευθυντής της Εταιρείας Αργύρου λεγόταν Γιάννης Φλωράς, ετών 55, πολιτικός μηχανικός. Η πεζογέφυρα δεν εντασσόταν στις διαδρομές του, αλλά τα γραφεία της εταιρείας βρίσκονται λίγο πιο κάτω, στην Εγνατία. Η φρικτά ακρωτηριασμένη ήταν κάποια Κατερίνα Σφίγγου. Εκφωνήτρια ραδιοφώνου στην ΕΡΤ, μόλις 40 ετών. Ενδιαφερόταν για στέκια μεταναστών, και γύρω από τη Ροτόντα υπάρχουν πολλά. Τέλος, η γυναίκα που εξέπνευσε στα χέρια μου λεγόταν Χριστίνα Διονυσίου, ετών 47, βυζαντινολόγος. Με οικογένεια στη Θεσσαλονίκη, εργαζόταν στο Βυζαντινολογικό Μουσείο της Αθήνας, απ' όπου κατόγταν. Χήρα από πέρσι, ανέβαινε να βλέπει την κόρη της, που είχε μείνει με τον παππού της. Στη Ροτόντα, υπέθεσαν όλοι, τριγύριζε για λόγους επιστημονικούς. Διάλεξε όμως πολύ κακή στιγμή.

Δεν έσπευσα να αναζητήσω την κόρη. Είχα καταθέσει στην αστυνομία όσα πρόλαβε να μου πει η μητέρα, ας τα μετέφεραν εκείνοι. Δευτέρα με Παρασκευή ασχολήθηκα με κάτι άλλο. Τρεις άντρες και δύο γυναίκες νεκροί στην καταστροφή μιας γέφυρας, κι ένα έκτο θύμα, εγώ, που γλίτωσε στο παρά πέντε. Η αναλογία ήταν καταφανής. Ό,τι συμβαίνει στο μυθιστόρημα του Θόρντον Ουάιλντερ *Το γεφύρι του Σαν Λούις Ρέι*. Διάσημο όταν γράφηκε, το 1928, μέτρια ταινία το 2004, άγνωστο για πολλούς. Μια σκοινένια πεζογέφυρα στο Περού του 1714 καταρρέει, παρασέρνοντας στον θάνατο δύο άντρες, ένα αγόρι και δύο γυναίκες, μπρος στα μάτια ενός μοναχού, του αδελφού Γιούνιπερ. Ο μοναχός περνά έξι χρόνια διερευνώντας τους βίους των θυμάτων και τις αιτίες που τα οδήγησαν στο γεφύρι τη συγκεκριμένη στιγμή, ώστε να εξηγήσει γιατί διάλεξε ο Θεός αυτούς τους πέντε και γιατί φύλαξε τον ίδιο. Τι είδους θεϊκό σχέδιο εκπληρωνόταν σ' έναν κόσμο όπου τα πάντα, για τον μοναχό, συμβαίνουν κατά «τας αγνώστους βουλές του Κυρίου»;

Στο μυθιστόρημα η περιέργεια τρώει τον φιλέρεuno μοναχό. Το ιερατείο του Περού θεωρεί βλάσφημη την απόπειρά του να διεισδύσει στο μυαλό του Υψίστου. Τον καταδικάζει στην πυρά, καίγοντας και τα αρχεία των ερευνών του. Στη δική μου περίπτωση δεν ξέρω τι έγινε και, κυρίως, τι ακολουθεί.

Στιγμή δεν διερωτήθηκα ποια θεία βούληση άφησε να σκοτωθούν πέντε κι έσωσε τη μετριότητά μου – έναν άνεργο δημοσιογράφο. Η γνωστή ρήση του Αϊνστάιν, πως «Οι συμπτώσεις είναι ο τρόπος του Θεού να παραμένει ανώνυμος», δεν με βάζει σε πειρασμό να άρω την «ανωνυμία». Δέχομαι τις συμπτώσεις, χωρίς θεολογικές ή συνωμοσιολογικές ανησυχίες. Ωστόσο, πέρασα την εβδομάδα ερευνώντας ποια ακριβώς ήταν τα θύματα και τι τα έφερε στο γεφυράκι νυχτιάτικα.

Στην εποχή μας, χάρη στο διαδίκτυο, πέντ' έξι μέρες άρκεσαν για ό,τι στον καημένο Γιούνιπερ πήρε έξι χρόνια. Ρίχτηκα στον γρίφο αδιαφορώντας για ό,τι, μέσα στον διεθνή πυρετό, διερευνούσαν τα ελληνικά ΜΜΕ: ποιοι προκάλεσαν την έκρηξη και με τι σκοπό; Τζιχαντιστές, για να διασπείρουν τη ρήξη Ισλάμ-χριστιανοσύνης; Αντιεξουσιαστές του No Border Camp, που κατασκήνωναν μόλις στο ΑΠΘ, για να δείξουν ισχύ; Ακροδεξιόί, για να ενοχοποιήσουν τους κατασκηνωτές, που η αριστερή κυβέρνηση έβλεπε με συμπάθεια; Μέλη του υποκόσμου, που λυμαίνονται το πανεπιστημιακό άσυλο για να εκδικηθούν συλλήψεις δικών τους; Τέτοια ήταν τα ερωτήματά τους. Η δική μου περιθωριακή δημοσιογραφία στράφηκε, αποκλειστικά, στην ατυχία των θυμάτων.

Την έκτη μέρα έστειλα σε τοπική εφημερίδα ένα σύντομο άρθρο με τίτλο «Η πραγματικότητα μιμείται

τη λογοτεχνία». Τη σχέση με το μυθιστόρημα του Ουάιλντερ παρουσίαζα κυρίως, αλλά ανέφερα και το μήνυμα της Διονυσίου προς την κόρη της. Αποδείχθηκε πως η αστυνομία δεν είχε μπει στον κόπο να την ενημερώσει. Κυριακή, χθες, δημοσιεύτηκε το άρθρο και σήμερα το πρωί δέχτηκα τηλεφώνημά της. Δροσερή φωνή, ζήτησε να συναντηθούμε. Συμφώνησα αμέσως, προτείνοντας ένα συμπαθές καφέ στη Διαγώνιο.

Η φωνή αντιστοιχούσε σε ωραιότατη δεκαοκτάχρονη. Μαλλιά σε γαλακτώδες ξανθό, μέτριο ύψος, τέλειες αναλογίες. Με κάποια έπαρση από την επίγνωση της ομορφιάς της, μα και κάποια ανασφάλεια στο βάθος των γαλανών της ματιών. Κάτι σαν κάλεσμα να την ερωτευτείς και υπόσχεση πως θα σε απορρίψει. Μια παρέα γηραιών κυριών, που φλυαρούσαν μεγαλόφωνα όσο περίμενα, έμειναν άφωνοι βλέποντάς την. Ήμουν ο μόνος που καθόταν χωρίς παρέα, η κοπέλα ήρθε προς το μέρος μου.

«Είστε ο δημοσιογράφος που...;» Σηκώθηκα. «Είμαι ο δημοσιογράφος που. Κι εσείς η Ελένη;» Η λάμψη της ένα χάδι στη δική μου. Ζήτησε μιξ φρούτων κι έμεινε σιωπηλή μέχρι να το φέρουν. «Σημειώσατε πως η μητέρα μου ήθελε να μου πείτε πως μ' αγαπά» είπε μετά. «Το δήλωσα και στην αστυνομία το ίδιο βράδυ» τόνισα. «Δεν μου το είπαν. Ήρθα να μάθω ποια ακριβώς ήταν τα λόγια της». Δεν ήθελα

να την απογοητεύσω, μα δεν γινόταν αλλιώς. «Το μόνο που πρόλαβε να πει η μητέρα σας ήταν να ξέρετε ότι σας αγαπά. Την ανακούφιζε που σας έστελνε αυτό το μήνυμα. Τίποτε άλλο, λυπάμαι...» Το «λυπάμαι» πήγαινε στο ότι δεν είχα κάτι να προσθέσω, όσο και στον ίδιο τον θάνατο της μητέρας της.

«Οι γονείς μου είχαν χωρίσει, πρακτικά· χωρίς διαζύγιο» εξήγησε μετά από παρατεταμένη σιωπή. «Η Χριστίνα όλο έλειπε. Αγαθοεργίες, συνέδρια, μοναστήρια. Με τη θέση που βρήκε στην Αθήνα την έβλεπα ακόμα πιο λίγο. Καλοκαίρι μόνο, στις διακοπές, σ' ένα εξοχικό στο Πήλιο. Ήταν του παππού, αλλά το έγραφε στο όνομά της για να μ' αφήσει να ζω εδώ. Το πούλησε πέρσι το καλοκαίρι, μετά τον θάνατο του πατέρα μου. Για αγαθοεργίες, είπε. Κρίμα. Σπίτι με κήπο και πισίνα, περνούσα καλά. Ερχόταν και η κολλητή μου, η Αγάπη. Εγώ συνέχισα να μένω με τον παππού. Πέθανε όμως κι αυτός πριν από έναν μήνα, πάνω στις Πανελλήνιες. Η Χριστίνα θα μ' έπαιρνε πια στην Αθήνα αν δεν ήταν οι εξετάσεις. Κατέβηκα στην κηδεία της και γύρισα. Θείους, θείες δεν έχω, ούτε εδώ ούτε στην Αθήνα. Στο σπίτι της Αγάπης τη βγάζω. Θέλω να σπουδάσω δημοσιογραφία και να δουλέψω στην τηλεόραση, μα πιο πολύ θέλω να γίνω συγγραφέας. Παρακολουθώ μαθήματα δημιουργικής γραφής σ' ένα βιβλιοπωλείο στην Αριστοτέλους».

Ήξερα πολλά απ' όσα έλεγε, χάρη στην προηγούμενη έρευνά μου. Ο πατέρας της, Μίλτος Καλογεράς, είχε σκοτωθεί οδηγώντας μεθυσμένος, ο παππούς της είχε ξεπαραδιαστεί σε αποζημιώσεις, και η μακρά διάσταση των γονιών της σχετιζόταν με τη φανατική αφοσίωση της μητέρας της στην ορθόδοξη πίστη.

«Σίγουρα δεν πρόλαβε να πει κάτι άλλο;» επέμεινε. «“Να βρεις την κόρη μου, να ξέρει πως την αγαπώ, πες της”. Αυτό επανέλαβε δύο φορές, αυτό έγραψα». Ήμουν απόλυτα ειλικρινής. «Ναι, ξέρω. Αναφέρατε κι ένα μυθιστόρημα. Του... Πώς τον λένε;» «Θόρντον Ουάιλντερ. Το έχετε διαβάσει;» ενδιαφέρθηκε. «Έχω δει την ταινία» απάντησε σεμνά. Για κάποια που θέλει γίνει συγγραφέας δεν ήταν η πιο καλή απάντηση. Κατανοούσε, τουλάχιστον, τη μεγάλη αναλογία και τι μου κίνησε το ενδιαφέρον.

Σηκώθηκε απότομα, με ευχαρίστησε κι έσπευσε προς την έξοδο. Δεν πρόλαβα να σκεφτώ οτιδήποτε θα παρέτεινε τη συζήτηση. Κρίμα, ήταν απόλαυση να κοιτάζει κανείς ένα τόσο ωραίο πλάσμα. Πλήρως και βγήκα σκεπτικός. Η παρέα των γηραιών κυριών κάτι σχολίαζε πίσω μου. Μάλλον το απογοητευμένο ύφος μου. Περπάτησα αργά ως το μικρό μου διαμέρισμα, σε πολυκατοικία απέναντι από το νεκροταφείο της Ευαγγελίστριας, ανηφορίζοντας την Αμύνης όπως τη νύχτα της έκρηξης. Αναρωτιόμουν

τι άλλο περίμενε η νεαρή να θυμηθώ από τα λόγια της μητέρας της. Κάποιον ξεχασμένο κηδεμόνα, να της παράσχει τη στοργή και την καθοδήγηση που ολοφάνερα χρειαζόταν;

Κατέβαζα γουλιές απογευματινού καφέ, όταν χτύπησε το θυροτηλέφωνο. «Ταχυδρόμος...» Μια πνιχτή φωνή. Πεντέμισι το απόγευμα ταχυδρόμος; Βρήκα στο γραμματοκιβώτιό μου έναν λευκό φάκελο. Κάποιος τον είχε αφήσει, και φυσικά δεν ήταν ο ταχυδρόμος. Μέσα, σε σελίδα από εκτυπωτή, πέντε λέξεις: «Κοίτα αμέσως τα μείλ σου». Ανέβηκα και άνοιξα τον υπολογιστή μου. Φρέσκο μήνυμα, με αποστολέα «mailman» και μια συνημμένη φωτογραφία.

Το κείμενο έλεγε: «Η μικρή επιβιώνει το πολύ 24 ώρες εκεί, κι έχει συμπληρώσει ήδη 6. Για να τη σώσεις, άρχισε να περιγράφεις όλη τη σχέση σου με την έκρηξη και τα θύματά της».

Υπήρχε κι άλλο κείμενο, το προσπέρασα. Θα ήταν πολύ επιτηδευμένη κακία να μου στέλνουν ιό με τέτοιο δέλεαρ. «Άνοιξα» τη φωτογραφία χωρίς διασταγμούς. Έδειχνε την Ελένη, με το απλό φόρεμα που την είχα δει, πρόσωπο παραμορφωμένο από τρόμο και χέρια δεμένα, μέσα σ' ένα ξύλινο κιβώτιο χωμένο σε λάκκο. Η λήψη αποκάλυπτε ελάχιστα το έδαφος γύρω από τον λάκκο. Κιτρινισμένα χόρτα μόνο. Φαινόταν όμως το κάλυμμα του κιβωτίου πάνω στα χόρτα και το χρώμα που θα το σκέπαζε. Ει-

κόννα από ταινία φρίκης. Αν ήταν φάρσα, ήταν εξαιρετικά φροντισμένη. Αλλά η κοπέλα δεν έμοιαζε να προσποιείται.

Επέστρεψα στο κείμενο. «Μην καλέσεις αστυνομία και καθυστερείς άδικα. Δεν θα εντοπίσουν θέση αποστολέα» διάβασα στην επόμενη αράδα.

Ήταν πιθανό να μην μπορεί να βρεθεί ο αποστολέας. Ιδίως αν χρησιμοποιούσε ίντερνετ-καφέ ή ενδιάμεσους παρόχους. Όχι σε λιγότερο από 18 ώρες, όσο καλή κι αν λέγεται πως είναι η Δίωξη Ηλεκτρονικού Εγκλήματος. Θαμμένος σε κιβώτιο κάτω από χώμα, πόσο αντέχει κάποιος;

«Θέλω, με κάθε λεπτομέρεια» συνέχιζε το κείμενο, «όλα όσα μάζεψες για να γράψεις το άρθρο. Ως τις 7 περιμένω την πρώτη περιγραφή. 2.000 λέξεις τουλάχιστον. Θα έχεις ένα σχόλιο κάθε ώρα, όσο εκθέτεις ό,τι ξέρεις για κάθε πρόσωπο κι ό,τι σκάλισες για τις σχέσεις τους. Θυμήσου – σκέψου – γράφε».